یادداشت

سازمان‌های مردم‌نهاد در هنگامه بحران

حمیدرضا اکبرپور
پژوهشگر ارشد مرکز مطالعات استراتژیک خاورمیانه

سازمان‌های مردم‌نهاد با تکیه بر نیروی داوطلبانه و مردمی، همواره در عرصه‌های گوناگون داخلی کشورها و بین‌المللی نقشی بی‌بدیل ایفا کرده‌اند. این پتانسیل عظیم، در صورت فعالیت در چارچوب مشخص، استقلال و نظارت کافی، می‌تواند بار بزرگی از تسهیلگری و یاری‌رسانی را در زمان بحران‌ها به دوش بکشد. بحران‌هایی چون جنگ یا بلایای طبیعی، همواره نیازمند رویکردهایی فراتر از توان دولت‌ها بوده و اینجاست که نقش سازمان‌های مردم‌نهاد برجسته می‌شود.

به طور کلی این سازمان‌ها به دلایل گوناگونی مورد استقبال قرار گرفته‌اند که مهم‌ترین آنها، پاسخ‌گویی به نیازهای اجتماعی و خدماتی با پرکردن خلأ خدمات دولتی، ارائه خدمات متناسب با نیازهای جوامع محلی و توانمندسازی گروه‌های آسیب‌پذیر، افزایش مشارکت مدنی و تقویت دموکراسی از طریق تقویت مشارکت شهروندان در جامعه، نوآوری و خلاقیت در حل مسائل، تقویت همبستگی و تعلق اجتماعی، دسترسی به منابع و حمایت‌های بین‌المللی از سازمان‌های بین‌المللی و سادگی فرایند تشکیل و ثبت است. این دلایل وقتی به صورت درهم‌تنیده عمل کنند، مجموعه‌ای از عوامل را تشکیل می‌دهند که باعث می‌شود سازمان‌های مردم‌نهاد به عنوان یک بخش حیاتی و مؤثر در توسعه جوامع شناخته شوند.

این نقش در شرایط بحرانی، اهمیتی دوچندان پیدا می‌کند. در این شرایط، نیازهای اساسی جامعه به شدت افزایش می‌یابد. این نیازها تنها محدود به تأمین غذا و سرپناه نیست، بلکه شامل حمایت‌های روانی، اجتماعی، پزشکی و اطلاع‌رسانی نیز می‌شود. سازمان‌های مردم‌نهاد، به دلیل انعطاف‌پذیری بالا، دسترسی سریع به بدنه جامعه و توانایی بسیج منابع انسانی و مالی مردمی، می‌توانند در خط مقدم پاسخ‌گویی به این نیازها قرار گیرند. آنها قادرند با شناسایی دقیق‌تر مشکلات در سطح محلی، خدمات هدفمند و متناسب با نیاز واقعی افراد ارائه دهند. این کمک‌ها می‌تواند شامل امدادرسانی فوری، خدمات پزشکی و درمانی، حمایت اجتماعی و روانی، اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی، بازسازی و توانمندسازی باشد. همچنین، این سازمان‌ها می‌توانند به عنوان پلی میان مردم و حاکمیت عمل کرده و با انتقال صدای مردم و نیازهایشان به نهادهای دولتی، به بهبود فرایندهای تصمیم‌گیری و تخصیص منابع کمک کنند.

اما یکی از نقش‌های بسیار حیاتی و مغفول‌مانده تشکل‌های مردم‌نهاد در زمان بحران، به‌ویژه در درگیری‌های نظامی، مستندسازی وقایع است. این سازمان‌ها به دلیل حضور میدانی و ارتباط نزدیک با مردم، می‌توانند شواهد و اطلاعات دست‌اولی از جنایات جنگی، نقض حقوق بشر و بشردوستانه و وضعیت وخیم انسانی جمع‌آوری کنند. این مستندسازی شامل مواردی از قبیل جمع‌آوری شهادت‌ها، ثبت خسارات، تهیه عکس و فیلم و گزارش‌نویسی مستند می‌شود. این اطلاعات مستندشده، زمانی که به درستی برای جامعه جهانی، سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی و حقوق‌بشری ارسال و ارائه شود، می‌تواند نقش بسزایی در افزایش آگاهی عمومی، فشار بر نهادهای بین‌المللی، مستندسازی برای دادگاه‌های بین‌المللی و حمایت از قربانیان داشته باشد. به طور مثال در دوران جنگ هشت‌ساله ایران و عراق، اگرچه سازوکارهای مستندسازی و اطلاع‌رسانی بین‌المللی در مقایسه با امروز بسیار ابتدایی‌تر بود، اما همین تلاش‌های پراکنده توسط برخی نهادهای مردمی و افراد دغدغه‌مند، توانست بخشی از واقعیت‌های جنگ را به گوش جهانیان برساند. توسعه این ظرفیت در سازمان‌های مردم‌نهاد امروزی، می‌تواند ابزار قدرتمندی برای دفاع از حقوق قربانیان و جلوگیری از تکرار فجایع باشد، نقشی که با توجه به جنگ اخیر، بسیار بیشتر قابل توجه است.

لازمه ایفای مؤثر این نقش از سوی این سازمان‌ها و تشکل‌ها، استقلال آنهاست. استقلال به این معناست که این سازمان‌ها بتوانند بدون فشارهای سیاسی، اقتصادی ، مأموریت و اهداف تعریف‌شده خود را دنبال کنند. در زمان بحران، این استقلال به آنها اجازه می‌دهد تا با دیدی واقع‌بینانه و به دور از ملاحظات سیاسی، به نیازمندترین افراد و گروه‌ها یاری رسانند. سازوکارهای تأمین مالی متنوع، داشتن هیئت‌امنای مستقل و شفافیت در عملکرد، از جمله عواملی هستند که به حفظ و تقویت استقلال این نهادها کمک می‌کنند. در ایران، برخی از سازمان‌های مردم‌نهاد با تکیه بر حمایت‌های مردمی و دورماندن از وابستگی به بودجه‌های دولتی، توانسته‌اند در پروژه‌های مختلفی موفق عمل کنند، هرچند چالش‌های این استقلال همواره وجود داشته است.

در کنار این استقلال عمل، ضرورت دارد نظارت مستمر بر عملکرد این سازمان‌ها و تشکل‌ها وجود داشته باشد. البته این نظارت نباید به گونه‌ای باشد که استقلال آنها را خدشه‌دار کند، بلکه باید با هدف افزایش شفافیت، پاسخ‌گویی و کارآمدی صورت پذیرد. نظارت مؤثر می‌تواند از سوءاستفاده‌های احتمالی جلوگیری کرده و اطمینان حاصل کند که منابع مالی و انسانی در جهت اهداف تعریف‌شده سازمان به کار گرفته می‌شوند. این نظارت می‌تواند توسط خود جامعه مدنی از طریق سازوکارهای شفافیت اطلاعات، توسط نهادهای دولتی مرتبط مانند وزارت کشور یا وزارت دادگستری و در چارچوب قوانین مصوب یا از طریق نهادهای بین‌المللی صورت گیرد. ایجاد سازوکارهای ارزیابی اثربخشی و سنجش دستاوردها نیز بخشی از این نظارت است که به بهبود مستمر عملکرد سازمان‌ها کمک می‌کند.

در ایران و علیرغم پتانسیل‌های فراوان، نگاهی انتقادی به نقش تشکل‌های مردم‌نهاد در ایران، چه در حوزه داخلی و چه بین‌المللی، ضرورت دارد. در حوزه داخلی، گاهی شاهد موازی‌کاری‌ها، نبود هماهنگی کافی میان سازمان‌های مختلف یا تمرکز بیش از حد بر فعالیت‌های روبنایی به جای پرداختن به ریشه‌های مشکلات هستیم. همچنین، چالش‌های مربوط به اخذ مجوز، محدودیت‌های مالی و گاهی دخالت‌های غیرضروری نهادهای دولتی، مانع از شکوفایی کامل ظرفیت این تشکل‌ها شده است. در جنگ اخیر، تشکل‌های مردمی نقش پررنگی در پشتیبانی و ارائه خدمات درمانی، حمایتی و رسانه‌ای ایفا کردند.

یادداشت کامل را در سایت شرق بخوانید.

گزارش «شرق» از تأثیر جنگ اوکراین و جنگ ایران بر مسیرهای انرژی و معادلات اقتصادی در کشورهای آذربایجان، ارمنستان و گرجستان؛

قفقاز جنوبی در آستانه تغییر

شرق: موازنه قدرت در قفقاز جنوبی در حال تغییرات کلیدی است؛ تغییراتی که کریدورهای ترانزیتی نقش شاهرگ حیاتی آن را بازی می‌کنند و از قضا کریدور زنگزور که حالا مسیر ترامپ نام گرفته است، نقشی راهبردی در آن ایفا می‌کند. تنها چند روز دیگر یک انتخابات سرنوشت‌ساز در ارمنستان برگزار می‌شود و نتیجه آن می‌تواند ورق بازی منطقه را به سود روسیه یا آمریکا برگرداند.

جدال سر شاهرگ ترانزیتی قفقاز جنوبی

جنگ روسیه و اوکراین و حالا جنگ آمریکا و اسرائیل با ایران، مسیرهای ترانزیت انرژی در منطقه را مهم‌تر از همیشه کرده است. در جنگ روسیه و اوکراین، اروپا درهای بازار انرژی خود را به روی روسیه بست؛ روسیه تا پیش از جنگ، نزدیک به نیمی از گاز اروپا را تأمین می‌کرد و یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان نفت به قاره سبز بود. این انتخاب اما برای اروپا آسان نبود و هزینه‌های سنگینی به کشورهای منطقه یورو تحمیل کرد و حالا جنگی دیگر در خلیج فارس و انسداد تنگه هرمز، بار دیگر بازارهای انرژی جهان را به لرزه درآورده است. این دو جنگ بیش از همه کریدورهای ترانزیتی منطقه را برای اروپا و آمریکا مهم کرده است؛ تا آنجا که مسیرهای جایگزین در منطقه و به‌ویژه قفقاز جنوبی، مرکز توجه بیش از پیش قرار گرفته‌اند. قفقاز جنوبی از آن جهت اهمیت دارد که می‌تواند کشورهای تولیدکننده نفت و گاز حومه دریای خزر را از طریق کریدور زنگزور و سایر مسیرهای ترانزیتی تعریف‌شده، به ترکیه و سپس اروپا متصل و البته جای پای روسیه را در این منطقه کم‌رنگ کند.

رویگردانی باکو از مسکو

در این میان، جمهوری آذربایجان قاطع‌تر از سایر کشورهای منطقه، مقابل روسیه قد علم کرده است. این روزها روابط باکو و مسکو تیره‌تر از همیشه بوده و نمود این اختلافات در روابط دیپلماتیک و لفاظی‌های دو کشور علیه یکدیگر، برخوردهای تلافی‌جویانه امنیتی و نظامی و حتی در رسانه‌های دو کشور عیان است. هرچند اختلافات روسیه و جمهوری آذربایجان در تاریخ این کشورها ریشه‌دار است، ولی کشورهای کوچک قفقاز جنوبی و ازجمله جمهوری آذربایجان کمتر قدرت رویارویی با روسیه بزرگ را داشته‌اند و این کشورها به‌نوعی حیاط‌خلوت روسیه به شمار می‌آمدند، اما این وضعیت ادامه‌دار نشد و باتلاق جنگ اوکراین، روسیه را بلعید و شیرازه امور قفقاز جنوبی از دست روسیه خارج شده است. جنگ اول قره‌باغ بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان به اختلافات میان باکو و مسکو دامن زد؛ چراکه روسیه با حمایت تسلیحاتی و لجستیکی از ارمنستان، به آذربایجان پشت کرد و بی‌اعتمادی این کشور به مسکو را به دنبال داشت. پس از جنگ دوم قره‌باغ در سال ۲۰۲۰، روسیه به‌عنوان میانجی صلح بین دو کشور ظاهر شد، اما این تنها ظاهر ماجرا بود و شکاف بین دو کشور آذربایجان و روسیه را بیشتر کرد؛ چراکه رفتار منفعلانه روس‌ها در قبال محاصره منطقه و جلوگیری از تسلط کامل آذربایجان بر قره‌باغ در سال ۲۰۲۳، خشم باکو را برانگیخت. در بحبوحه این جنگ بود که روسیه کریدور زنگزور را به‌عنوان وجه‌المصالحه بین ارمنستان و جمهوری آذربایجان مطرح کرد. این اتفاق در حالی رخ داد که پیش از این تصور می‌شد روسیه کریدور زنگزور را تهدیدی امنیتی برای خود تصور می‌کند؛ چراکه ترکیه را به‌عنوان عضو ناتو به دریای خزر و قفقاز جنوبی متصل می‌کند، اما در کمال شگفتی نه‌تنها روسیه موافقت خود را با احداث کریدور زنگزور اعلام کرد، بلکه وزارت خارجه روسیه مدعی شد ایران را برای پذیرش چنین کریدوری «مجاب» خواهد کرد. رفتار دور از انتظار روسیه درباره کریدور زنگزور در شرایطی رخ داد که کارشناسان حمل‌ونقل و انرژی معتقد بودند جنگ اوکراین زمینه حذف روسیه از بازار انرژی اروپا را فراهم کرده است و کریدور زنگزور می‌تواند یک مسیر جایگزین بسیار مهم برای ترانزیت انرژی از حاشیه دریای خزر به ترکیه و سپس اروپا باشد. بنابراین نقش‌آفرینی روسیه در کریدور زنگزور می‌تواند تسلط نسبی و اهرم فشار این کشور را بر بازار انرژی اروپا احیا کند.

بااین‌حال، تیرگی روابط جمهوری آذربایجان و روسیه سبب شد این کشور روی شرکای راهبردی دیگری مانند ترکیه، اسرائیل و آمریکا متمرکز شود و فاصله خود را با روسیه بیشتر کند و اخیرا با امضای توافق‌نامه موسوم به صلح سه‌جانبه میان جمهوری آذربایجان، ارمنستان و آمریکا، فصل تازه‌ای از رابطه با آمریکا را کلید بزند. توافقی که یک بند مهم آن، احداث مسیر ترامپ یا همان کریدور زنگزور با مشارکت آمریکاست.

ارمنستان در منگنه

در ارمنستان اما اوضاع پیچیده‌تر است. بخش گسترده‌ای از مرزهای این کشور کوچک و نسبتا فقیر در جوار جمهوری آذربایجان و متحد آن ترکیه است؛ کشوری که سال‌های طولانی با ارمنستان سر منطقه قره‌باغ کوهستانی جنگیده است. این منطقه برای ارمنستان از آن جهت اهمیت دارد که نیروی محرکه جنبش استقلال ملی ارمنستان در سال‌های دهه ۱۹۹۰ بوده است. بااین‌حال، ارمنستان در سال ۲۰۲۳ و طی جنگ مجبور شد قره‌باغ کوهستانی را به‌طور قطعی به جمهوری آذربایجان واگذار کند و به این ترتیب ملی‌گرایی ارمنی یکی از پایه کلیدی خود را از دست داد و با از دست رفتن قره‌باغ کوهستانی و واگذاری آن به جمهوری آذربایجان، کنترل روسیه بر سیاست خارجی ارمنستان کاهش یافت؛ خاصه اینکه جمهوری آذربایجان خواهان ایجاد کریدور زنگزور در خاک ارمنستان است. این کشور تلاش می‌کند تا با احداث کریدور زنگزور، خاک جمهوری آذربایجان را به بخش جداافتاده قلمرو خود یعنی نخجوان متصل کرده و البته از طریق این کریدور مهم و اتصال به ترکیه و سپس اروپا، قدرت اقتصادی و ژئوپلیتیک خود را تقویت کند. این کریدور از نواری باریک در خط مرزی ایران و ارمنستان می‌گذرد و به دلیل اینکه موقعیت ژئوپلیتیک ایران را تضعیف می‌کند، بارها با مخالفت ایران مواجه شده است. ارمنستان به لحاظ اقتصادی و تجاری وابستگی درخور توجهی به روسیه دارد و حالا این کشور بازنده در جنگ با جمهوری آذربایجان که البته منفعت چندانی از شراکت با روسیه نبرده، به دنبال تنوع‌بخشی به شرکای راهبردی خود و نزدیکی بیشتر به اروپا و آمریکاست تا آنجا که اندیشه الحاق ارمنستان به اتحادیه اروپا در سر سیاست‌مداران این کشور است و چندی پیش با جمهوری آذربایجان و آمریکا سر یک میز نشسته و با احداث مسیر ترامپ به شرط سرمایه‌گذاری گسترده آمریکا در این کشور موافقت کرده است. در همین زمینه و در روزهای اخیر، مارکو روبیو، وزیر امور خارجه آمریکا، به ارمنستان سفر کرده است. در این سفر توافق‌نامه چارچوب همکاری راهبردی میان دو کشور درخصوص پروژه «مسیر ترامپ برای صلح و رفاه بین‌المللی» (TRIPP) به امضا رسید. همچنین منشور شراکت راهبردی جامع و یادداشت تفاهمی در زمینه تأمین، استخراج و فراوری مواد معدنی حیاتی و کمیاب میان ایروان و واشینگتن امضا شد. آرارات میرزویان، وزیر خارجه ارمنستان، پس از این دیدار گفته است: «ما اندکی پیش، شراکت راهبردی خود را به سطح جدیدی ارتقا داده و آن را به‌عنوان شراکت راهبردی جامع تغییر نام دادیم».

مارکو روبیو، وزیر خارجه آمریکا نیز با تأیید این موضوع تأکید کرد: «این توافق‌نامه نشان‌دهنده بزرگ‌ترین گامی است که تاکنون برای تبدیل این مسیر تاریخی به یک واقعیت، پیشبرد صلح و افزایش رفاه در ارمنستان و کل منطقه برداشته شده است». در ادامه، وزیر خارجه آمریکا با بیان اینکه همکاری‌های ایروان و واشینگتن فقط به پروژه TRIPP محدود نمی‌شود، افزود: «این روابط در ابعاد بسیار دیگری نیز در حال گسترش است و از اولویت‌های اصلی این دولت به شمار می‌رود. رئیس‌جمهور شخصا نه‌تنها به پروژه TRIPP، بلکه به تمامی دستاوردهای دیگری که در حال بنای آن هستیم، بسیار افتخار می‌کند. همچنین با به‌روزرسانی منشور شراکت راهبردی، فرصتی برای ترسیم آینده روابط دوجانبه آمریکا و ارمنستان و ایجاد مسیر جدیدی از فرصت‌های اقتصادی برای ارمنی‌ها و آمریکایی‌ها فراهم می‌شود. صریح بگویم، ما در حال پایه‌گذاری نوعی مشارکت اقتصادی هستیم که به ارمنی‌ها و آمریکایی‌ها اجازه می‌دهد به شکوفایی اقتصادی برسند. این یکی از قوی‌ترین راه‌ها برای پیونددادن ملت‌ها به یکدیگر است؛ به‌گونه‌ای که حاکمیت شما همواره محترم شمرده و منافع متقابل تأمین شود».

با این حال پشت پرده این سفر اتفاق مهم دیگری است. ارمنستان در روز ۱۶ خرداد سال جاری شاهد یکی از مهم‌ترین انتخابات خود است. انتخابات پارلمانی ارمنستان به‌زودی برگزار می‌شود و این مسئله می‌تواند آینده ارمنستان را همچنان در دست نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر فعلی ارمنستان بسپرد که به سمت آمریکا و اروپا گرایش دارد و آن را برای توسعه رفاه و امنیت کشورش ضروری می‌داند یا مسیر را به سمت رقبای او و به‌ویژه ساموئل کاراپتیان، میلیاردر روسی-ارمنی بسپرد که به نوعی از طبقه الیگارشی در این کشور است و به روسیه گرایش دارد. او انگیزه‌های ملی‌گرایانه خود را در توسعه ارضی و پس‌گرفتن خاک می‌داند. ولی کالجی، پژوهشگر ارشد مرکز تحقیقات استراتژیک و کارشناس مسائل قفقاز به «شرق» می‌گوید این انتخابات برای آمریکا بسیار حساس است و به همین دلیل است که مقامات ارشد آمریکایی به‌صراحت از تداوم نخست‌وزیری پاشینیان حمایت می‌کنند. به گفته کالجی، چنانچه پاشینیان شکست بخورد، به احتمال زیاد توافق سر احداث مسیر ترامپ یا همان کریدور زنگزور منتفی می‌شود. همچنین احتمال درگیری نظامی بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان و تنش در مرزهای شمالی ایران تقویت می‌شود اما چنانچه پاشینیان سر کار بماند این کشور به سمت آمریکا و اروپا گرایش خواهد داشت.

او پیش‌بینی نتیجه این انتخابات را دشوار می‌داند، به‌ویژه اینکه هر دو تفکر در ارمنستان هواخواهان زیادی دارد. موافقان پاشینیان، مردم خسته از جنگ طولانی و ناامنی هستند و اعتقاد دارند گرایش کشور به سمت شراکت با آمریکا و اروپا منافع آنها را تأمین خواهد کرد اما مخالفان نخست‌وزیر فعلی با تکیه بر ملی‌گرایی و تمامیت ارضی و البته سرزنش پاشینیان برای از دست دادن قره‌باغ کوهستانی می‌گویند در صورت گرایش ارمنستان به غرب، احتمال دارد روسیه بازی اوکراین را در ارمنستان تکرار کند و این کشور کوچک را دچار گرفتاری و جنگ گسترده‌تری کند.

بنابراین آنها گرایش به روسیه را برای کشور خود حاشیه امن تصور می‌کنند. این تصمیم‌گیری دشوار شهروندان ارمنستان در شرایطی است که روسیه اخیرا ارمنستان را تهدید به قطع صادرات نفت و گاز به این کشور کرده است. هرچند مرتضی بهروزی‌فرد، کارشناس انرژی به «شرق» می‌گوید حجم نیاز ارمنستان به نفت و گاز چندان زیاد نیست و این کشور به‌راحتی می‌تواند روسیه را با دیگر صادرکنندگان نفت و گاز جایگزین کند.

گرجستان در مسیر متفاوت

در گرجستان اما فضا متفاوت‌تر است و به نظر می‌رسد این کشور همچنان به روسیه و ایران و شرکای شرقی خود گرایش دارد. در همین زمینه ایرنا به نقل از واشینگتن‌پست نوشته است: «هم‌زمان با افزایش توجه دولت ترامپ به قفقاز جنوبی، گزارش‌های جدید از گسترش روابط دولت گرجستان با ایران خبر می‌دهد؛ موضوعی که به گفته تحلیلگران آمریکایی، می‌تواند موقعیت گرجستان را از یک متحد غربی به بازیگری نزدیک به رقبای واشینگتن تغییر دهد».

روزنامه آمریکایی واشینگتن‌پست با اشاره به سفر روبیو به ارمنستان نوشته است: «این سفر تازه‌ترین مورد از مجموعه دیدارهای سطح بالایی است که نشان می‌دهد کاخ سفید تا چه اندازه به منطقه قفقاز جنوبی اهمیت می‌دهد. با این حال، به نظر می‌رسد دولت ترامپ در این سیاست یک نقطه کور دارد. گرجستان که زمانی یکی از متحدان اصلی آمریکا در منطقه بود، به‌تدریج رویکردی ضدآمریکایی پیدا کرده است. دولت این کشور به رهبری حزب «رؤیای گرجستان» طی سال‌های اخیر آشکارا روابط خود با روسیه را تقویت کرده و هم‌زمان از پیوندهای غربی فاصله گرفته است؛ اما چیزی که کمتر مورد توجه قرار گرفته، این است که این دولت هم‌زمان روابط خود با ایران را نیز گسترش داده است. گزارش تازه مؤسسه هادسون نشان می‌دهد دولت گرجستان به ایران اجازه داده شبکه‌ای از مدارس مذهبی، سازمان‌های جوانان، نهادهای خیریه و رسانه‌ها را در میان اقلیت شیعه آذری‌تبار گرجستان ایجاد کند. در شرایطی که دولت ترامپ در تلاش است توافق صلحی میان جمهوری آذربایجان و ارمنستان بر پایه ایجاد کریدور ترانزیتی میان دو کشور شکل دهد، گرجستان نیز به دنبال نقش‌آفرینی در این روند است. بدون تردید، بنادر عمیق دریای سیاه گرجستان می‌توانند نقش مهمی در انتقال کالا به اروپا ایفا کنند». با این حال، نویسنده هشدار می‌دهد: «دولت گرجستان احتمالا تلاش خواهد کرد رابطه‌ای مبتنی بر معامله با ترامپ ایجاد کند، در حالی که همین دولت آشکارا در حال نزدیک‌شدن به یکی از اصلی‌ترین دشمنان آمریکا یعنی ایران است. اوایل امسال نیز معاون وزیر خارجه گرجستان در مراسم سفارت ایران در تفلیس، به مناسبت سالگرد انقلاب اسلامی ۱۹۷۹، سخنرانی کرد». با تمام این اوصاف، محمدجواد شاهجویی، کارشناس صنعت حمل‌ونقل و ترانزیت به «شرق» می‌گوید سرنوشت جنگ ایران بر موازنه قدرت در قفقاز جنوبی بسیار تأثیرگذار خواهد بود.

او توضیح می‌دهد اگر جنگ ایران به سمت صلح پایدار برود و مشکلات اساسی میان ایران و آمریکا رفع شود کشورهای قفقاز جنوبی می‌توانند ایران را به عنوان یک شریک مهم در تولید و ترانزیت انرژی بدانند و بخشی از نیاز انرژی اروپا را تأمین کنند، اما اگر فضای مخاصمه و جنگ ادامه یابد کریدور زنگزور با شراکت ترکیه رونق خواهد داشت؛ چنانکه در حال حاضر تجارت برخی انواع کالا از این کریدور آغاز شده است اما ارمنستان در فضای تخاصم ایران و آمریکا ممکن است جانب احتیاط برای شراکت در این کریدور و گرایش به سمت آمریکا را حفظ کند.

خبر برگزیده

قیمت نفت در آستانه کاهش هفتگی

قیمت نفت در معاملات روز جمعه بازار جهانی، تحت تأثیر تحولات ژئوپلیتیکی، بیش از یک درصد کاهش یافت و به سوی ثبت بزرگ‌ترین کاهش هفتگی خود از اوایل آوریل پیش رفت.

به گزارش ایسنا، قیمت نفت برنت برای تحویل در ژوئیه با ۱.۱ درصد معادل یک دلارو چهار سنت کاهش، به ۹۲ دلارو ۶۷ سنت در هر بشکه رسید. قیمت نفت خام آمریکا نیز با یک دلارو ۲۶ سنت معادل ۱.۴ درصد کاهش به ۸۷ دلارو ۶۴ سنت در هر بشکه رسید. نفت برنت از ابتدای هفته جاری تاکنون، ۱۰.۵ درصد کاهش قیمت یافته که بزرگ‌ترین کاهش هفتگی از هفته منتهی به ۶ آوریل خواهد بود. در حالی که نفت خام آمریکا با ۹.۲ درصد کاهش، با بزرگ‌ترین کاهش هفتگی از هفته منتهی به ۱۳ آوریل مواجه است.

تونی سیکامور، تحلیلگر شرکت آی‌جی گفت: نفت خام جا دارد تا روند نزولی خود را به سمت حمایت در پایین‌ترین سطح ۸۰ دلار ادامه دهد.

قیمت‌ها در معاملات روزهای گذشته بی‌ثبات بوده‌اند و به دلیل سیگنال‌های متناقض در مورد پایان احتمالی جنگ سه‌ماهه آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران و بازگشایی احتمالی تنگه هرمز -که مسیر ترانزیت کلیدی برای تقریبا یک‌پنجم از عرضه نفت و گاز طبیعی مایع جهان است- تا شش دلار برای هر دو شاخص نوسان داشته‌اند.

ترافیک از طریق این گلوگاه دریایی هنوز بخش کوچکی از سطح قبل از آغاز تجاوز هوایی به ایران در ۲۸ فوریه (۹ اسفند) است. تحلیلگران شرکت «آی‌ان‌جی» گفتند بازگشایی تنگه می‌تواند به بازار نفت کمک فوری کند، اما بهبودی هنوز قطعی نیست.

بر اساس گزارش رویترز، تحلیلگران این شرکت مالی در یادداشتی نوشتند: «تولید نفت بالادستی از زمان جنگ به طور قابل توجهی کاهش یافته است و تولیدکنندگان برای مدیریت محدودیت‌های ذخیره‌سازی، تولید را متوقف کرده‌اند. بهبودی در تولید بالادستی تدریجی خواهد بود و نه فوری. پالایشگاه‌های منطقه باید تولید را افزایش دهند. این کار زمان می‌برد، زیرا برخی از این زیرساخت‌ها در اوایل درگیری هدف حملات قرار گرفته‌اند».

شرکت تحقیقاتی برنشتاین روز پنجشنبه در یادداشتی به سرمایه‌گذاران اعلام کرد ۷۵ دلار در هر بشکه را به عنوان یک فرض معقول برای قیمت نفت در بلندمدت برای ارزش‌گذاری سهام می‌بیند و به یک نظرسنجی جدید از ۵۰ شرکت بزرگ نفت و گاز فهرست‌شده در سطح جهان اشاره کرد که به افزایش هزینه‌های حاشیه‌ای و چشم‌انداز کاهش ذخایر اشاره دارند.

قیمت هر بشکه نفت برنت که قبل از جنگ خلیج فارس، نزدیک به ۷۰ دلار معامله می‌شد، پس از آغاز آن در مقطعی تا حدود ۱۲۰ دلار صعود کرده بود.

فراخوان مناقصه عمومی شماره K-04-412
خرید لوله فلزی ۳/۴ اینچ – نوبت اول

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان فارس

از کلیه تولید کنندگان و تامین کنندگان واجد شرایط که دارای استانداردهای مورد تایید مربوط می باشند، به منظور شرکت در این مناقصه دعوت به عمل می آید.
• **مناقصه گزار:** شرکت گاز استان فارس
شماره تلفن واحد مناقصات: ۰۷۱۳۸۱۱۴۰۴۵ - ۰۷۱۳۸۱۱۴۰۳۵
شماره نمابر: ۰۷۱۳۸۲۴۴۸۳۳ شماره دفتر امور کالا(تاییدیه نمابر): ۰۷۱۳۸۱۱۴۰۱۴
• **موضوع مناقصه:** خرید لوله فلزی ۳/۴ اینچ
• **نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار:**
کلیه شرکت های متقاضی برای شرکت در مناقصه باید ضمانت نامه معتبربانکی و یا یک یا ترکیبی از تضمین های آیین نامه تضمین معاملات دولتی به شماره ۱۲۳۴۰۲ مصوب هیات وزیران مورخ ۹۴/۹/۲۲ و اصلاحیه های بعدی آن، به مبلغ ۱۴،۳۸۶،۶۱۲،۵۰۰(چهارده میلیارد و سیصد و هشتاد و شش میلیون و ششصد و دوازده هزار و پانصد) ریال و قابل تمدید به مدت ۳ ماه را به عنوان تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار ارائه نمایند.
• **نحوه شرکت در مناقصه، مهلت و محل ارسال مدارک:**
شماره فراخوان مناقصه در سامانه ستاد، ۲۰۰۵۰۹۲۵۸۶۰۰۰۰۱ می باشد. متقاضیان برای شرکت در مناقصه می بایست:
الف: نامه اعلام آمادگی خود را به این شرکت نمابر نمایند.
ب: برای دریافت اسناد مناقصه، از طریق نشانی اینترنتی **https://setadiran.ir** (کد فراخوان ۲۰۰۵۰۹۲۵۸۶۰۰۰۰۱) به مدت ۷ روز از تاریخ درج آگهی نوبت اول اقدام نموده و اسناد لازم به منظور ارزیابی کیفی، ارزیابی شکلی، پیشنهاد فنی و پیشنهاد مالی را به مدت ۱۴ روز پس از دریافت اسناد و حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۳/۳۰ در سامانه مذکور بارگذاری نموده و در همین بازه نسبت به ارسال ضمانت نامه شرکت در فرآیند ارجاع کار و سایر مدارک لازم به نشانی شیراز، بلوار استقلال، تقاطع باغ حوض، ساختمان مرکزی شرکت گاز استان فارس، دبیرخانه حراست، کد پستی: ۷۱۷۵۹-۵۷۱۱۱ اقدام نمایند. مناقصه گران می بایست تا پایان فرآیند مناقصه، به منظور آگاهی از هر گونه تغییر در اسناد مناقصه، زمان گشایش پاکت ها و ... سامانه فوق را زیر نظر بگیرند.
• ذکر شماره تلفن، شماره نمابر و یک شماره فعال در پیام رسان ایتا در نامه اعلام آمادگی ضروری است.
• در ضمن در صورت وجود هر گونه شکایت نسبت به اجرای قانون برگزاری مناقصات، هیئت استانی رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات(مستقر در استانداری فارس)، آماده دریافت شکایات می باشد.
شناسه : ۲۱۸۷۱۶۹
تاریخ چاپ نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۳/۰۹
تاریخ چاپ نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۳/۱۰
روابط عمومی شرکت گاز استان فارس
۱۵۵۵

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دو مرحله ای ریالی یکپارچه
نوبت دوم

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

پالایشگاه سوم شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل بصورت برگزاری مناقصهٔ عمومی دو مرحله ای ریالی یکپارچه از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۵۰۹۶۴۳۰۰۰۰۰۹
شماره مناقصه و تقاضا	تقاضای MI-0440026-MR3 مناقصه شماره 04/040/R3MI
موضوع مناقصه/ شرح مختصر اقلام درخواستی	VACUUM BREAKER VALVE
مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	۲۳/۴۸۴/۰۰۰/۰۰۰ ریال
نوع تضمین شرکت درفرایند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار بصورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران و مطابق شرایط مندرج در سامانه ستاد می باشد که می‌بایست قبل از تاریخ گشایش پاکتها به صورت فیزیکی تسلیم خریدار شود و در سامانه نیز بارگذاری گردد.
مبلغ برآوردی مناقصه	۴۶۹/۶۷۷/۷۸۰/۰۰۰ ریال
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد	۷ روز پس از درج نوبت دوم آگهی در صفحه اعلان عمومی سامانه ستاد ایران می باشد.
آخرین مهلت بارگذاری پاکات الف،ب،ج و مستندات ارزیابی کیفی (رزومه) در سامانه ستاد	ظرف مدت دو هفته پس از انقضای مهلت دریافت اسناد می باشد.
آدرس مناقصه گزار	استان بوشهر - شهرستان عسلویه- شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی- پالایشگاه سوم -امور کالا واحد خرید

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می پذیرد وبه پیشنهاد های خارج از سامانه ستاد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه گران بایستی نسبت به ثبت نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند.
مناقصه گران می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۰۷۷۳۱۳۱۵۱۷۹-۵۰۳۷ تماس حاصل فرمایند.
شناسه : ۲۱۸۸۱۱۱
روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی
۱۵۰۵